

پاسخنامه مدارس شهرستان

پایه :	۳	موضوع :	عقاید ۳
تاریخ :	۹۱/۰۶/۰۸	ساعت :	۸

نام کتاب: عقاید آیت الله مصباح یزدی کل کتاب

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سؤال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه به سؤال آخر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

سؤالات تستی:

۱. مراد از «شاهد» در آیه شریفه «أَفَمَنْ كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ» (هود/۱۷) ... می‌باشد. ج ۳۲۲
۲. اختلاف شیعه و سنی در موضوع «امامت» در کدام مسائل است؟
 ا. پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) ب. جبرئیل ج. حضرت علی (علیه السلام) د. امامان (علیهم السلام)
۳. هدف از ارائه معجزات چیست؟ ا ۲۲۹
 ا. اتمام حجت بر مردم ب. الزام بر پذیرفتن دعوت انبیاء (علیهم السلام)
 ج. اجابت درخواست مردم د. بر هم زدن نظام اسباب و مسببات عادی
۴. با کدام یک از برهان‌های زیر فهمیده می‌شود که جهان آخرت «دار جزاء» است نه «دار تکلیف»؟ ا ۳۹۸
 ا. برهان عدالت ب. برهان حکمت ج. برهان نظم د. برهان فطرت

سؤالات تشریحی:

۱. ا. به چه اموری «فطری» می‌گویند؟ ب. ویژگی‌های «امور فطری» را بیان کنید. ۴۴
 ا. امور فطری اموری است که آفرینش موجودی اقتضای آنها را داشته باشد.

ب. ویژگی‌های امور فطری: ۱. فطریات هر نوعی از موجودات در همه افراد آن نوع یافت می‌شود هرچند کیفیت آنها از نظر ضعف و شدت متفاوت باشد. ۲. امور فطری همواره در طول تاریخ ثابت است. ۳. امور فطری نیازی به تعلیم و تعلم ندارد هرچند تقویت یا جهت دادن به آنها نیازمند به آموزش باشد.

۲. اراده الهی چگونه متصف به حدوث و کثرت می‌گردد؟ ۹۰

اراده، مفهوم اضافی است که مقوم به دو طرف است و اگر یکی از دو طرف اضافه، متصف به حدوث و کثرت باشد کفایت می‌کند در اینکه این اوصاف به اضافه هم سرایت کند.

۳. دو اشکال بر کسانی که منشأ اعتقاد به وجود خدا را «ترس و جهل بشر» پنداشته‌اند، بیان کنید. ۱۰۶

۱. مبنای این شبهه فرضیه‌ای است که بعضی جامعه‌شناسان طرح کرده‌اند و هیچ دلیل علمی بر صحت آن وجود ندارد. ۲. در همین عصر اندیشمندان بزرگ و عالم به خدا اعتقاد جزمی دارند. ۳. اگر هم ترس موجب توجه به خدا گردد، بدین معنا نخواهد بود که خدا زائیده ترس و جهل باشد. ۴. اگر هم کسی خدا را به عنوان خالق مجهول العله‌ها شناخت و بعد با کشف علل از ایمانش کم شده، باید آن را دلیل ضعف بینش و ایمان آنان دانست نه دلیل بی اعتباری اعتقاد به خدا.

متوسل شدن به اولیای خدا اگر به این عنوان باشد که ایشان مستقلاً و بدون نیاز به اذن خدا کاری برای توسل کننده انجام می‌دهند چنین توسلی با توحید سازگار نیست اما اگر به این عنوان باشد که خدا ایشان را وسیله‌ای برای رسیدن به رحمت‌های خودش قرار داده و به مردم دستور داده است که متوسل به ایشان شوند نه تنها منافاتی با توحید ندارد بلکه از شئون توحید در عبادت و اطاعت خواهد بود؛ زیرا به امر او انجام می‌گیرد.

۵. در آیه شریفه «لِيَغْفِرَ لَكَ اللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِكَ وَمَا تَأَخَّرَ» (فتح/۲)، مقصود از «ذنب» و «غفران» چیست؟ توضیح دهید. ۲۱۳

جواب این است که منظور از «ذنب» در آیه شریفه، گناهی است که مشرکان برای آن حضرت پس از هجرت و پس از آن، قائل بودند که به معبودهای ایشان، توهین کرده است و منظور از مغفرت آن، دفع آثاری است که ممکن بود بر آن، مترتب شود و شاهد این تفسیر، آن است که فتح مکه را علت آموزش آن شمرده و می‌فرماید «أَنَا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مَبِينًا لِيُغْفِرَ...» و بدیهی است که اگر منظور از آن، گناه مصطلح می‌بود تعلیل آموزش آن به فتح مکه وجهی نداشت.

۶. شواهد تاریخی بر مصونیت قرآن از تحریف را بنویسید.

۱. اهتمام رسول اکرم و ائمه معصومین به کتاب و ضبط آیات قرآن ۲. اهتمام مسلمانان به حفظ کردن آیات قرآن به طوری که عدد شهدایی که حافظ قرآن بودند در یک جنگ به هفتاد نفر رسید ۳. نقل متواتر قرآن در طول چهارده قرن ۴. اهتمام به شمارش آیات و کلمات و حروف قرآن.

۷. ا. روش برخورد قرآن با منکران معاد را بنویسید. ب. سه پدیده مشابه معاد را که در قرآن آمده بیان کنید. ۳۷۶

ا. از آنان مطالبه دلیل می‌کند تا روشن شود که عقاید ایشان پایه عقلی و منطقی ندارد ب. ۱. رویش گیاه ۲. خواب اصحاب کهف ۳. زنده شدن حیوانات ۴. زنده شدن بعضی از انسانها در این دنیا.

۸. از شبهات منکرین معاد، شبهه پیرامون «قدرت فاعل» را بیان کرده، یک پاسخ برای آن بنویسید. ۳۸۰

شبهه: برای تحقق یک پدیده، علاوه بر امکان ذاتی، قدرت فاعل هم شرط است و از کجا که قدرت بر زنده کردن مردگان داشته باشد. جواب: ۱. قدرت الهی نامتناهی است. ۲. آفرینش مجدد، سخت تر از آفرینش نخستین نیست بلکه آسانتر است.

۹. ا. خوارج و مرجئه درباره ایمان و کفر چه نظری دارند؟ ب. قول حق چیست؟ ۴۴۳

ا. خوارج معتقدند که ارتکاب گناه، عامل مستقلاً برای شقاوت ابدی است، بلکه موجب کفر و ارتداد می‌شود. مرجئه معتقدند که وجود ایمان برای سعادت ابدی کافی است و ارتکاب گناه ضرری به سعادت مؤمن نمی‌زند ب. قول حق: هرگناهی موجب کفر و شقاوت ابدی نمی‌شود؛ هرچند ممکن است تراکم گناهان موجب سلب ایمان گردد و از سوی دیگر چنان نیست که با وجود ایمان هرگناهی بخشیده شود و هیچ اثر سوئی نداشته باشد.